

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt 1907/2006 bilaga II 2015/830 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Utfärdat 2019-12-18

Versionsnummer 1.0

Nitor®

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn	NITOR Kylarvätska
Artikelnummer	288422

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar	Kylarglykol
----------------------------	-------------

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag	AB Alfort & Cronholm Box 110 43 16111 BROMMA
Kontaktperson	Gunnar Öhrn
Telefon	+46(8) 80 21 60
E-post	info@alfort.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I akuta fall: Ring 112, begär giftinformation.

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Akut toxicitet (Kategori 4 oral), H302

Misstänks skada fertiliteten och ofött barn (Kategori 2 Exponeringsväg okänd), H361fd

Specifik organotoxicitet - upprepad exponering (Kategori 2), H373

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram

Signalord	Varning
Faroangivelser	
H302	Skadligt vid förtäring
H361fd	Misstänks skada fertiliteten. Misstänks skada det ofödda barnet
H373	Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering
Skyddsangivelser	
P101	Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård
P102	Förvaras oåtkomligt för barn
P260	Inandas inte dimma, ångor eller sprej
P280	Använd skyddshandskar och skyddskläder samt ögonskydd eller ansiktsskydd
P308+P313	Vid exponering eller misstanke om exponering: Sök läkarhjälp
P405	Förvaras inlåst
P501	Innehållet och behållaren lämnas till auktoriserad avfallshanteringsanläggning

Kompletterande faroinformation

Innehåller: ETYLENGLYKOL, KALIUM 2-ETYLHEXANOAT

2.3 Andra faror

Denna produkt innehåller inte några ämnen som bedöms vara ett PBT- eller vPvB-ämne

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
ETYLENGLYKOL		
CAS nr: 107-21-1 EG nr: 203-473-3 Index nr: 603-027-00-1	Acute Tox <i>4oral</i> , STOT RE 2; H302, H373	>75 %
KALIUM 2-ETYLHEXANOAT		
CAS nr: 3164-85-0 EG nr: 221-625-7	Repr <i>2fd</i> ; H361fd	<5 %

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Vid minsta tvekan eller om symptom uppstår, sök läkare.

Vid exponering eller misstanke om exponering: Sök läkarhjälp.

Företagshälsovård eller annan medicinsk expertis bör alltid kontaktas innan hantering påbörjas av ämnen som kan behöva specifik antidotbehandling vid förgiftning.

Vid inandning

För den skadade till frisk luft samt skölj näsa, mun och svalg med vatten.

Kontakta läkare.

Vid andningssvårigheter, låt utbildad personal ge den skadade syrgas och kontakta läkare omedelbart.

Vid kontakt med ögonen

För säkerhets skull, spola ögat med vatten; Om symptom uppkommer, kontakta läkare.

Vid hudkontakt

Tag av förorenade kläder.

Spola med rikligt med vatten (nöddusch) och kontakta läkare.

Vid förtäring

Drick vatten och om möjligt aktivt kol.

För person vid medvetande, framkalla kräkning och sök omedelbart läkare (Nödtel 112).

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Generellt

Ämnet kan lätt upptas genom huden.

Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

Misstänks kunna skada fertiliteten eller det ofödda barnet.

Vid förtäring

Skadligt vid förtäring.

Observera att symptomen kan vara fördröjda.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Vid kontakt med läkare, se till att ha etikett eller detta säkerhetsdatablad till hands.

Innehåller etylenglykol och/eller dietylenglykol. Kan orsaka njurskador vid förtäring.

Symptomen på förgiftning kan vara fördröjda. Den drabbade personen ska hållas under läkaruppsikt i 48 timmar.

Tidig behandling med etanol kan häva toxiska effekter av etylenglykol som metabolisk acidosis och njurskada.

En mer effektiv intravenös antidot för kliniskt bruk är 4-metylpirazol. 4-metylpirazol inhiberar alkoholdehydrogenaser och förhindrar därmed bildandet av toxiska metaboliter från etylenglykol, vilket gör att problem till följd av acidosis (så som krampanfall, njursvikt och koma) kan undvikas.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med vattendimma, pulver, koldioxid eller alkoholbeständigt skum.

Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brinner under utveckling av rök innehållande hälsoskadliga gaser (kolmonoxid och koldioxid) samt, vid ofullständig förbränning, aldehyder och andra giftiga, hälsofarliga, irriterande eller miljöfarliga ämnen.

Observera att släckvattnet kan innehålla giftiga eller i övrigt skadliga ämnen.

Förhindra utsläpp av släckvattnet i avloppet. Släckvattnet omhändertas enligt gällande föreskrifter.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Vid brand använd friskluftsmask.

Bär heltäckande skyddsklädsel.

Valla in och samla upp släckvattnet.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Vid utsläpp i skyddat vatten, kontakta omedelbart räddningstjänsten, tel 112.

Håll obehöriga och oskyddade personer på säkert avstånd.

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

Sörj för god ventilation.

Använd kemskyddsdräkt vid sanering av större utsläpp.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra utsläpp till avlopp, mark eller vattendrag.

Kontakta berörda myndigheter vid oavsiktliga utsläpp.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Mindre spill kan torkas upp med trasa eller liknande. Spola sedan utspillplatsen med mycket vatten. Större spill vallas in med sand, jord eller liknande och samlas upp. Uppsamlat material omhändertas enligt avsnitt 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 och 13 för personlig skyddsutrustning och avfallshantering.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.

Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.

Undvik spill och inandning, samt kontakt med hud och ögon.

Arbeta så att spill förebyggs. Om spill ändå skulle uppstå, åtgärda det omedelbart enligt anvisningarna i Avsnitt 6 i detta säkerhetsdatablad.

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

Tvätta händerna efter hantering av produkten.

Tag av nedstänkta kläder.

Tvätta nedstänkta kläder innan de används igen.

Ta av arbetskläder och skyddsutrustning innan måltid.

Håll skilt från inkompatibla produkter.

Gravida bör ej exponeras för denna produkt.

Vidta de förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder som krävs för säker hantering.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Produkten skall förvaras så att hälso- och miljörisker förebyggs. Undvik kontakt med människor och djur och släpp inte ut produkten i känslig miljö.

Förvaras oåtkomligt för barn.

Förvaras åtskilt från livsmedel och djurfoder samt från redskap eller ytor som har kontakt med dessa.

Använd alltid förseglade och tydligt märkta förpackningar.

Förvaras endast i originalförpackningen.

Förvaras i väl ventilerat och låst utrymme.

Förvaras ej i närheten av inkompatibla material (se avsnitt 10.5).

Vidta de förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder som krävs för säker lagring.

7.3 Specifik slutanvändning

Se identifierade användningar i Avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden

ETYLENGLYKOL

Sverige (AFS 2018:1)

Nivågränsvärde 10 ppm / 25 mg/m³

Korttidsgränsvärde 40 ppm / 104 mg/m³

Anm. H

Förklaringar till förkortningar ges i Avsnitt 16b

DNEL

ETYLENGLYKOL

	Exponeringstyp	Exponeringsväg	Värde
Arbetstagare	Kroniska Systemiska	Dermalt	106 mg/kg bw
Arbetstagare	Akuta Systemiska	Inhalation	35 mg/m ³
Arbetstagare	Kroniska Lokala	Inhalation	35 mg/m ³
Konsument	Akuta Systemiska	Inhalation	7 mg/m ³
Konsument	Kroniska Lokala	Inhalation	7 mg/m ³
Konsument	Kroniska Systemiska	Dermalt	53 mg/kg bw

PNEC

ETYLENGLYKOL

Miljöskyddsmål	PNEC-värde
Sötvatten	10 mg/L
Sediment i sötvatten	20,9 mg/L
Havsvatten	1 mg/L
Sediment i havsvatten	3,7 mg/kg dw
Mikroorganismer i avloppsrening	199,5 mg/L
Mark (jordbruk)	1,53 mg/L

8.2 Begränsning av exponeringen

Tvätta händerna noggrant efter hantering och före förtäring eller rökning.

Ta av kontaminerade kläder, skor, klockor och så vidare, och rengör dem noggrant innan de används igen.

Arbetsmetoder skall väljas så att hudkontakten minimeras.

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till hälsofarorna (se Avsnitt 2, 3 och 11) med denna produkt eller någon av dess ingredienser enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagstiftning.

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Hanteras i lokal med god ventilation.

Använd punktutsug.

Nöddusch och ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

Ögonskydd/ansiktsskydd

Använd tättslutande skyddsglasögon enligt standard EN166.

Hudskydd

Använd lämpliga heltäckande skyddskläder.

Använd skyddshandskar av nitrilgummi, PVA eller neopren och som uppfyller normen EN374 vid risk för direktkontakt.

Vid kontinuerlig kontakt, använd handskar med minsta genombrottstid på minst 240 minuter, men helst över 480 minuter.

Den mest lämpliga handsken skall tas fram i samarbete med handskleverantören som kan meddela handskmaterialets genombrottstid.

Andningsskydd

Använd lämpligt andningsskydd vid otillräcklig ventilation.

Andningsskydd med gasfilter A (brun) rekommenderas.

Partikelfilter P2/P3 rekommenderas.

8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen

Arbete med produkten bör ske så att produkten inte kommer ut i avlopp, vattendrag, mark och luft.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska. Färg: blått.
b) Lukt	svag lukt
c) Lukttröskel	Ej angiven
d) pH-värde	7,5 - 10
e) Smältpunkt/frys punkt	Ej angiven
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	165 °C
g) Flampunkt	111 °C
h) Avdunstningshastighet	Ej angiven
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej brandfarlig
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej angiven
k) Ångtryck	0,07 kPa (20 °C)
l) Ångdensitet	2,6
m) Relativ densitet	1,13 kg/m ³ (20°C)
n) Löslighet	Ej angiven
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	>400 °C
q) Sönderfallstemperatur	Ej angiven
r) Viskositet	>20 cSt
s) Explosiva egenskaper	Ej explosiv
t) Oxiderande egenskaper	Ej oxiderande

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga farliga reaktioner kända under normala användningsförhållanden.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik antändningskällor och för höga temperaturer.

Skydda mot värme och direkt solljus.

10.5 Oförenliga material

- Undvik kontakt med starka syror.
- Undvik kontakt med starka oxidationsmedel.
- Undvik kontakt med starka reduktionsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

- Inga vid normala förhållanden.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

- Innehåller etylenglykol och/eller dietylenglykol. Kan orsaka njurskador vid förtäring.

Akut toxicitet

- Produkten är hälsoskadlig.
- Skadligt vid förtäring.

ETYLENGLYKOL

- LD50 kanin 24h: > 2000 mg/kg Dermal
- LC50 råtta 4h: > 2.5 mg/L Inhalation
- LD50 råtta 24h: 4700 mg/kg Oralt

Frätande/irriterande på huden

- Produkten är varken frätande eller irriterande.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

- Produkten är inte klassificerad som ögonirriterande.

Luftvägs-/hudsensibilisering

- Produkten är inte klassificerad som sensibiliserande.

Mutagenitet i könsceller

- Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Cancerogenitet

- Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Reproduktionstoxicitet

- Produkten misstänks kunna skada fertiliteten och det ofödda barnet.

Specifik organtoxicitet - enstaka exponering

- Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Specifik organtoxicitet - upprepad exponering

- Kan orsaka skador på blodet genom långvarig eller upprepad exponering.

Fara vid aspiration

- Produkten är inte klassificerad som aspirationstoxisk.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

- Förhindra utsläpp i mark, vatten och avlopp.

ETYLENGLYKOL

- LC50 regnbågslax (*Oncorhynchus mykiss*) 96h: > 18500 mg/L
- LC50 elritsa (*Pimephales promelas*) 96h: 72860 mg/l
- EC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 48 h: > 100 mg/l
- EC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 24h: > 74000 mg/L
- EC50 Alger (*Selenastrum capricornutum*) 96h: 1 - 7500 mg/L
- EC50 Ceriodaphnia dubia 48h: 10000 mg/l
- NOEC Ceriodaphnia dubia 7d: 3469 mg/l
- NOEC regnbågslax (*Oncorhynchus mykiss*) 12d: 14692 mg/l

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

- Produkten är lätt nedbrytbar i naturen.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

- Denna produkt eller någon av dess ingredienser förväntas inte ackumulera i naturen.

12.4 Rörlighet i jord

Produkten är blandbar med vatten och är därför rörlig i mark och vatten.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Denna produkt innehåller inte några ämnen som bedöms vara ett PBT- eller vPvB-ämne.

12.6 Andra skadliga effekter

Inga kända effekter eller faror.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Förhindra utsläpp i avlopp.

Får ej slängas bland hushållssopor.

Kasserad produkt skall omhändertas som farligt avfall enligt gällande föreskrifter.

Förpackningar som inte är helt tömda kan innehålla rester av farliga ämnen och ska därför omhändertas som farligt avfall enligt ovan. Förpackningar som är helt tömda kan lämnas för materialåtervinning.

Beakta lokala föreskrifter.

Se även avfallsförordningen SFS 2011:927.

Klassificering enligt 2011:927

Rekommenderad avfallskod: 16 05 08 Kasserade organiska kemikalier som består av eller som innehåller farliga ämnen

AVSNITT 14: Transportinformation

Där ej annat angivits gäller informationen för samtliga transportslag enligt FN:s modellregelverk, dvs ADR (väg), RID (järnväg), ADN (inre vattenvägar), IMDG (sjötransport) och ICAO (IATA) (flygtransport).

14.1 UN-nummer

Ej klassat som farligt gods

14.2 Officiell transportbenämning

Ej tillämpligt

14.3 Faroklass för transport

Ej tillämpligt

14.4 Förpackningsgrupp

Ej tillämpligt

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Ej tillämpligt

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Ej tillämpligt

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej angivet.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: Annan information

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen Revisioner av detta dokument

Detta är första versionen

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Acute Tox <i>4oral</i>	Akut toxicitet (Kategori 4 oral)
STOT RE 2	Specifik organtoxicitet - upprepad exponering (Kategori 2)
Repr <i>2fd</i>	Misstänks skada fertiliteten och ofött barn (Kategori 2 Exponeringsväg okänd)

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 8 Sverige (AFS 2018:1)

H Ämnet kan lätt upptas genom huden

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR	Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg
RID	Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg
IMDG	IMDG-koden (International Maritime Dangerous Goods Code)
ICAO	International Civil Aviation Organization, den internationella organisationen för civil luftfart (ICAO, 999 University Street, Montreal, Quebec H3C 5H7, Canada)
IATA	Internationella lufttransportföreningen

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2019-12-18.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG
- 2015/830 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) 2015/830 av den 28 maj 2015 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
- AFS 2018:1 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
- 2011:927 Avfallsförordning (SFS 2011:927)

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

- H302 Skadligt vid förtäring
- H373 Kan orsaka organskador <eller ange vilka organ som påverkas om detta är känt> genom lång eller upprepad exponering <ange exponeringsväg om det är definitivt bevisat att faran inte kan orsakas av några andra exponeringsvägar>
- H361fd Misstänks skada fertiliteten. Misstänks skada det ofödda barnet

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka allvarlig skada vid felaktig användning. Läs och följ noga anvisningarna i detta säkerhetsdatablad samt övrig riskinformation. Vid yrkesmässig användning ansvarar arbetsgivaren för att personalen väl känner till farorna.

Övrig relevant information

Ej angivet

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad är producerat och kontrollerat av KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Platensgatan 8, SE-582 20 Linköping, Sverige, www.kemrisk.se